

УДК: 351

МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ КРАЇН ЄС

Білозір Оксана Володимирівна

*к. ю. н., доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної
академії управління персоналом*

Соціальна диференціація населення - об'єктивне явище в сучасному суспільстві, рівень економічного розвитку якого безпосередньо визначає її характер, спрощено, соціальна диференціація суспільства має на увазі використання критерію майнового статку як, бази. Тому стандартно виділяються соціальними групами (громадськими стратами) є групи населення з низьким, середнім і високим доходом.

Політика задоволення суспільних потреб різних верств населення безпосередньо пов'язана з їх соціальним захистом.[5]

Застосовується до Європейського Союзу, ефективність функціонування економічної сфери суспільства відіграє роль визначального фактору ступеня його поляризації і кордонів соціальних груп. Це в країнах ЄС вже давно зрозуміли, а тому, на сьогоднішній день характерною ознакою соціальної структури розвинуеного європейського суспільства є те, що прошарку бідних і надбагатих: громадян незначні за кількістю (за винятком країн Південної Європи - Іспанії, Португалії та Італії), а домінуючою соціальною групою (до 70 відсотків населення) виступає так званий середній клас.

В моделі соціально орієнтованої державної політики країн ЄС саме середнього класу відводиться роль опорного елемента суспільної системи. Дана соціальна група (зважаючи на свою чисельність і наявності високих життєвих стандартів) є ініціатором постійного зростання споживчого попиту і власником значних обсягів заощаджень (потенційних інвестиційних ресурсів економіки), і великим платником податків. Таким чином, середній клас може бути охарактеризований як основний соціальний суб'єкт процесу економічного розвитку і зростання в Євросоюзі. Тому, в ЄС рахують, що для реалізації моделі сталого економіко-соціального розвитку необхідно в першу чергу сформувати середній клас (для України це тим більш актуально на даному етапі розвитку її соціальної сфери, де на сьогодні не існує не тільки як такої середній клас, але навіть і критерії для визначення соціальних верств; існують аморфні критерії оцінки аморфного самого по собі вітчизняного середнього класу, викликані об'єктивним двох полюсів розшаруванням населення на "бідних" (маргіналів) і "багатих" (еліту), типовими для товариств, які перебувають на етапі трансформації).

Які б критерії визначення середнього класу і будь-якого іншого не придумали б вчені, вони будуть праві все принаймні в одному, що основним критерієм служить економічна диференціація.

У західноєвропейських підручниках виділяються наступні основні параметри при визначенні приналежності до середнього класу, з якими не можна не погодитися:

- рівень професійно-освітньої підготовки;
- рівень доходів від трудової діяльності;
- рівень майнової забезпеченості;
- рівень заощаджень;
- рівень професійно-освітньої підготовки.

За даним критерієм ознакою середнього класу є наявність вищої освіти або високого рівня професійної кваліфікації. За західноєвропейськими мірками, представників середнього класу відрізняє високий професійно-освітній рівень, оскільки наявність вищої освіти має на увазі можливість отримання високооплачуваного робочого місця (в Україні на поточний момент ця ознака приналежності до середнього класу є умовним, наявність вищої освіти не: гарантує отримання високих доходів).

Рівень доходів від трудової діяльності.

Даний аспект стратифікації можливо оцінити за допомогою таких статистичних показників:

- а) річний або середньомісячний дохід працюючих членів сім'ї;
- б) середньомісячний дохід на кожного члена сім'ї.

Показник річного доходу населення, що має основним джерелом доходів трудову діяльність, є одним з ключових при соціальної диференціації. При цьому, чим ефективніше система громадського розподілу доходів, тим менше відрізняються рівні доходу різних соціальних груп.

Помірна пропорційність в рівні доходів від трудової діяльності найменш і найбільш багатих груп населення цілком характерна для країн ЄС. У Франції різниця між полярними соціальними групами за величиною доходів виражена співвідношенням 1:10, Німеччини - 1: 3, скандинавських країнах - 1: 2,5.1 В країнах східної Європи, які приєднуються до ЄС з травня 2004 року, спостерігається значно більший розрив в доходах полярних соціальних груп. Однак в Україні диференціація ще більш відчутна. У 2000 році реальні середньодушові доходи 10 відсотків найменш і 10 відсотків найбільш забезпечених громадян відрізнялися в 15,5 разів, а різниця в доходах 0,5 відсотка найбагатших і 0,5 відсотка найбідніших була більш ніж 90-кратної.

Список літератури:

1. Грек В. Про оптимізацію системи державного замовника оборонної продукції / В. Грек. – Режим доступу : [http://defpol.org.ua/site/index.php/ru/arhiv/kolonkaavto ra/7688-2011-11-01-10-27-28](http://defpol.org.ua/site/index.php/ru/arhiv/kolonkaavto_ra/7688-2011-11-01-10-27-28).
2. Закон України «Про державне оборонне замовлення» від 03.03.1999 р. № 464- XIV із змінами та доповненнями.
3. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003 № 964-IV із змінами та доповненнями.
4. Милов В. История России с древнейших времен до конца XVII века / В. Милов. – М. : Эксмо, 2010. – 768с
5. Олексенко Р. Экономико – правовой механизм реализации новой модели современной культурной политики Украины / Р. Олексенко, Л. Афанасьева // Международная научно-практическая заочная конференция «Актуальные проблемы экономики, менеджмента и маркетинга в современных условиях» 23 января 2019 г. -2019. - С.421-425.